

Labklājības ministrija

Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas institucionālās izmaiņas (Bāriņtiesu reorganizācija)

Jana Muižniece
Labklājības ministrijas
valsts sekretāra vietniece

2020.gada 4.septembrī

Labklājības ministrija

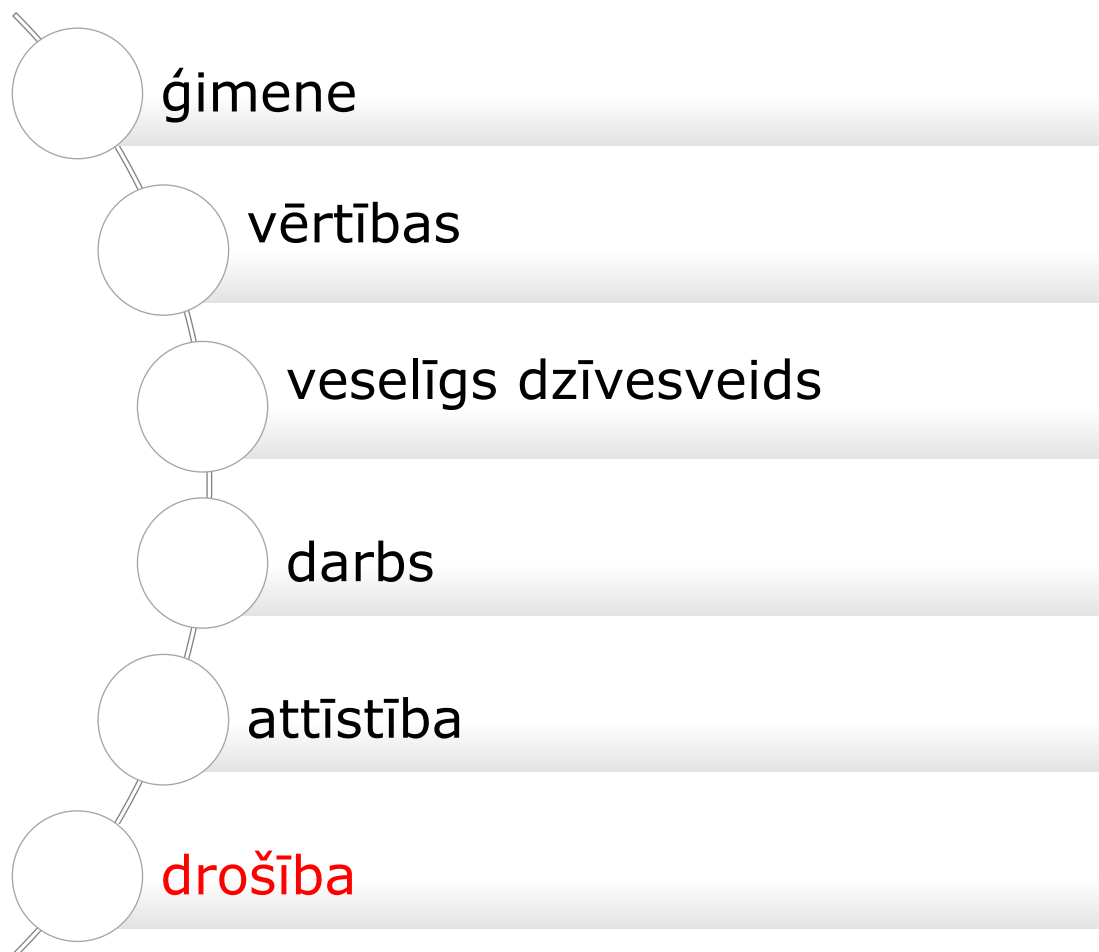
Bērns – pamats stabilas un vērtīborientējošas sabiedrības pastāvēšanai nākotnē

- **Satversme** - Valsts aizsargā .. bērna tiesības. Valsts īpaši palīdz bērniem invalīdiem, bērniem, kas palikuši bez vecāku gādības vai cietuši no varmācības.
- **Civillikums** – Līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.
- **Bērnu tiesību aizsardzības likums** - Bērna tiesības un brīvības valsts nodrošina visiem bērniem bez jebkādas diskriminācijas — neatkarīgi no bērna, viņa vecāku, aizbildņu, ģimeņes locekļu rases, tautības, dzimuma, valodas, partijas piederības, politiskās un reliģiskās pārliecības, nacionālās, etniskās vai sociālās izcelsmes, dzīvesvietas valstī, mantiskā un veselības stāvokļa, dzimšanas vai citiem apstākļiem.
- **Likums "Par pašvaldībām"** - viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par aizgādību, aizbildnību, adopciju un bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību.
- **Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums** - bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem nodrošināma aprūpe ģimeniskā vidē — auzģimēnē, pie aizbildņa, un tikai tad, ja tas nav iespējams, aprūpe tiek nodrošināta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.
- **Bāriņtiesu likums** - bāriņtiesa prioritāri nodrošina bērna vai aizģadģnģbģ esošģs personģs tiesģbu un tiesģsko interešu aizģardģbu.

Labklājības ministrija

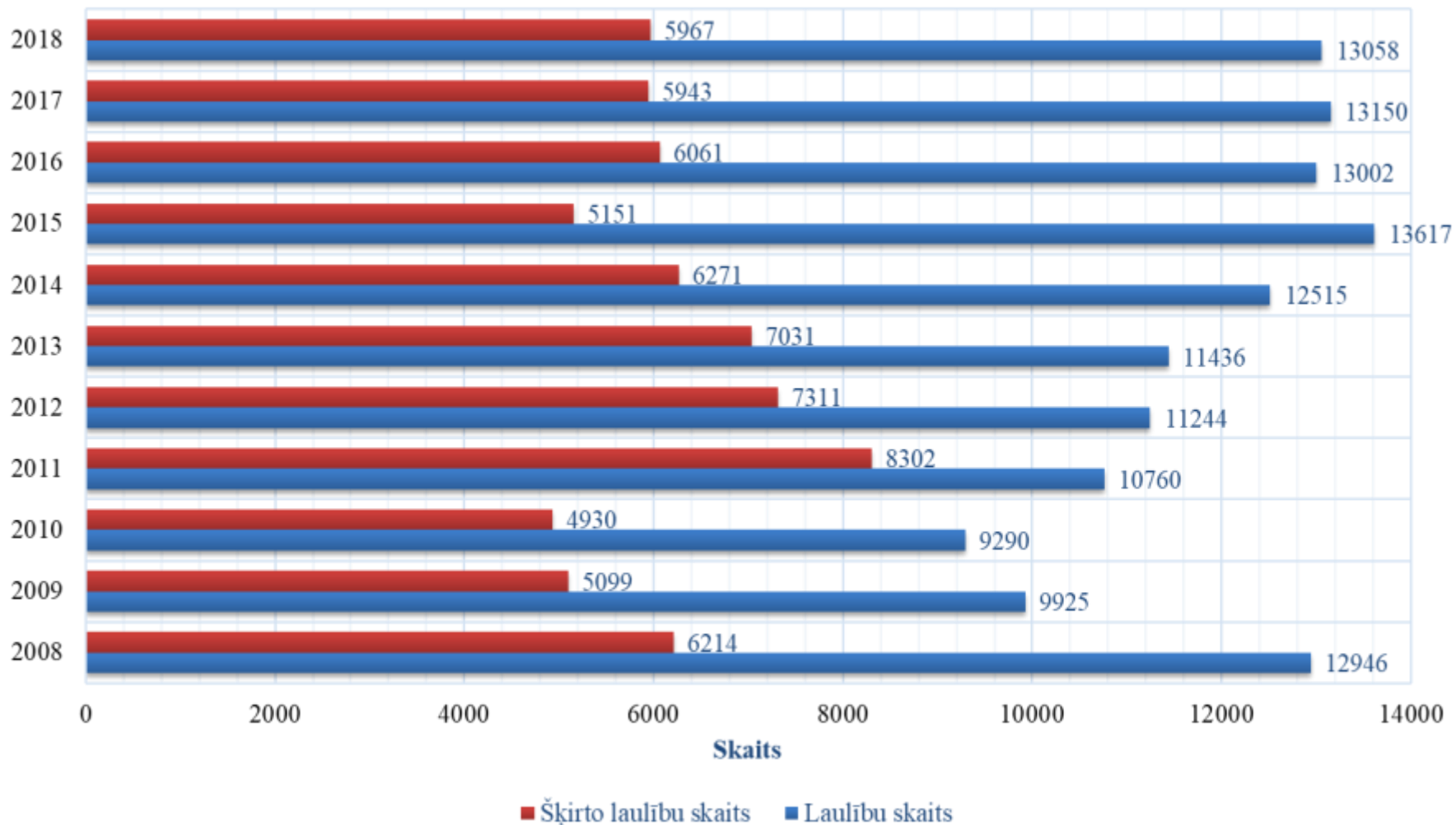
Mērķis – uz **bērnu** vērsta bērnu tiesību aizsardzības sistēma

Labklājības ministrija

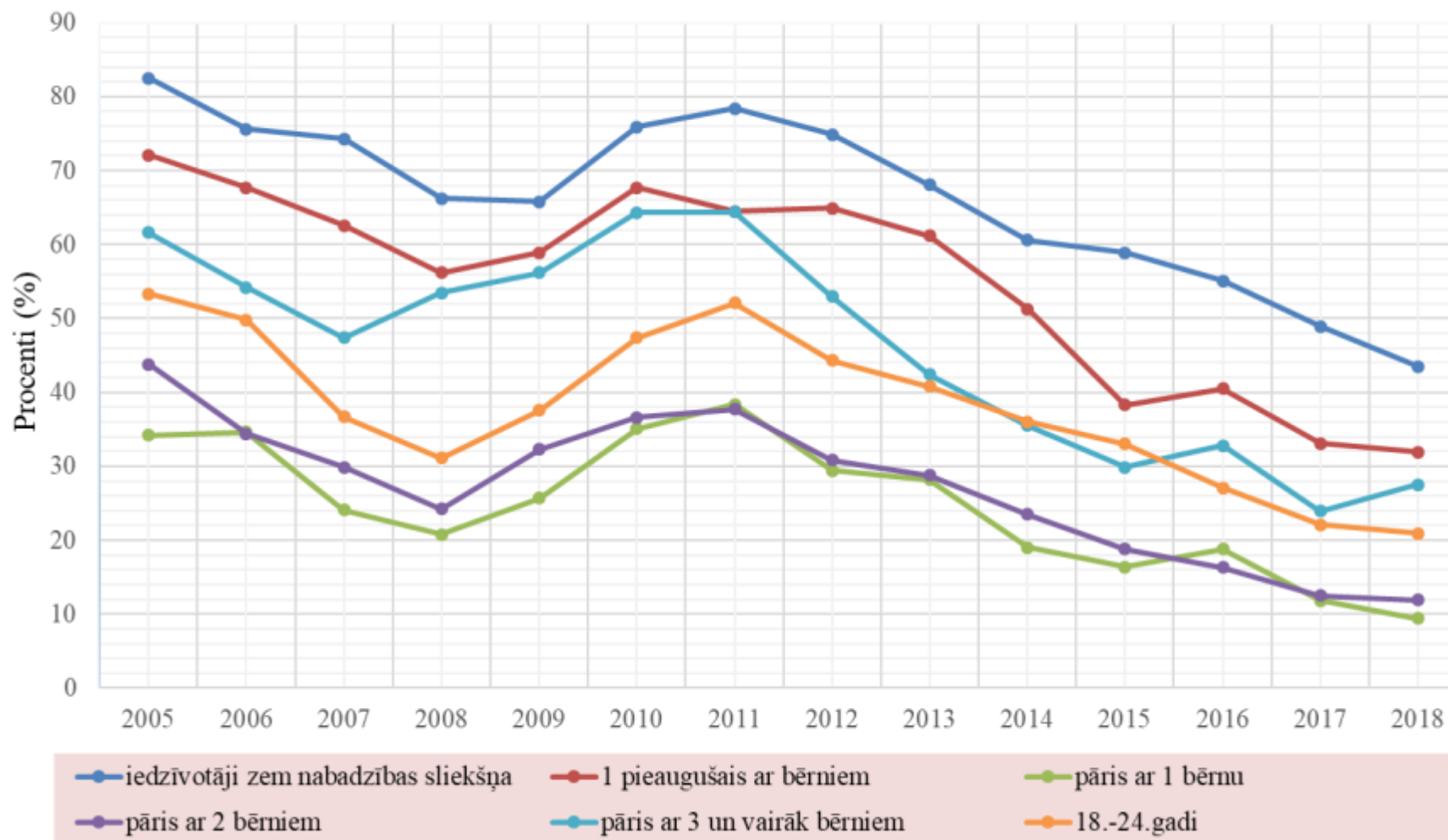
Noslēgto un šķirto laulību (2008-2018) skaits

Labklājības ministrija

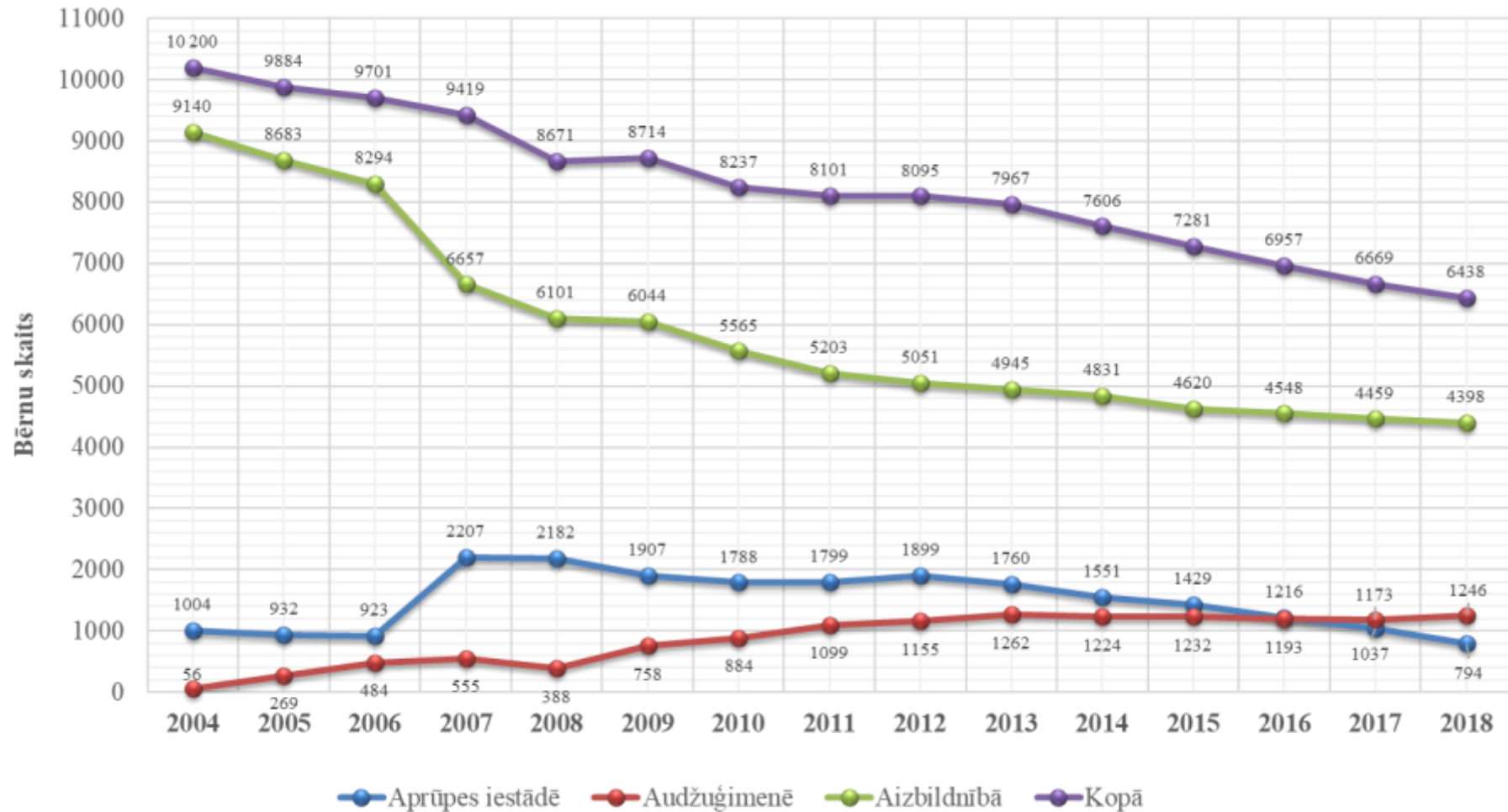
Iedzīvotāju materiālās nenodrošinātības indekss (2005-2018), %

Ārpusģimenes aprūpes tendences (2004-2018), bērnu skaits

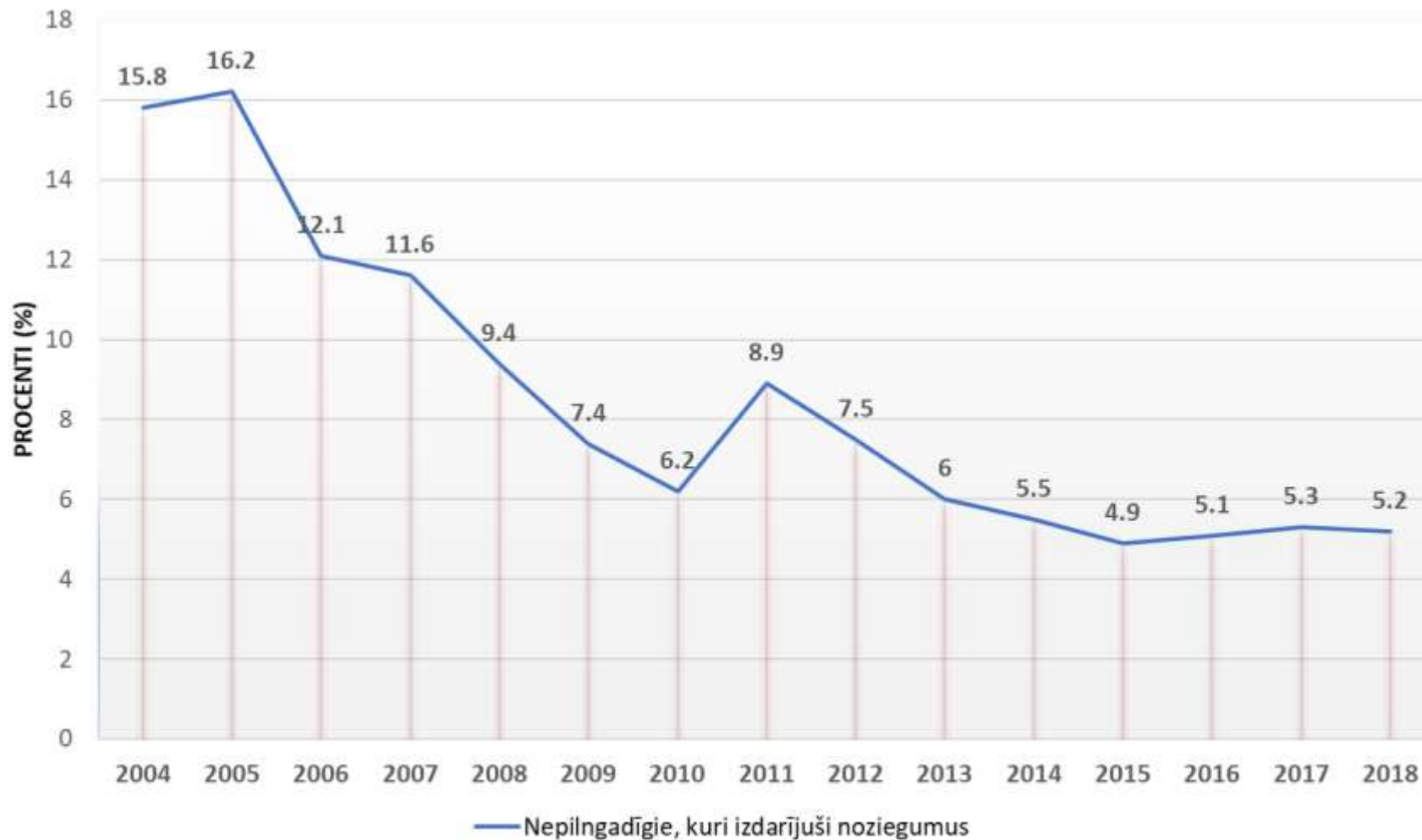
Labklājības ministrija

Labklājības ministrija

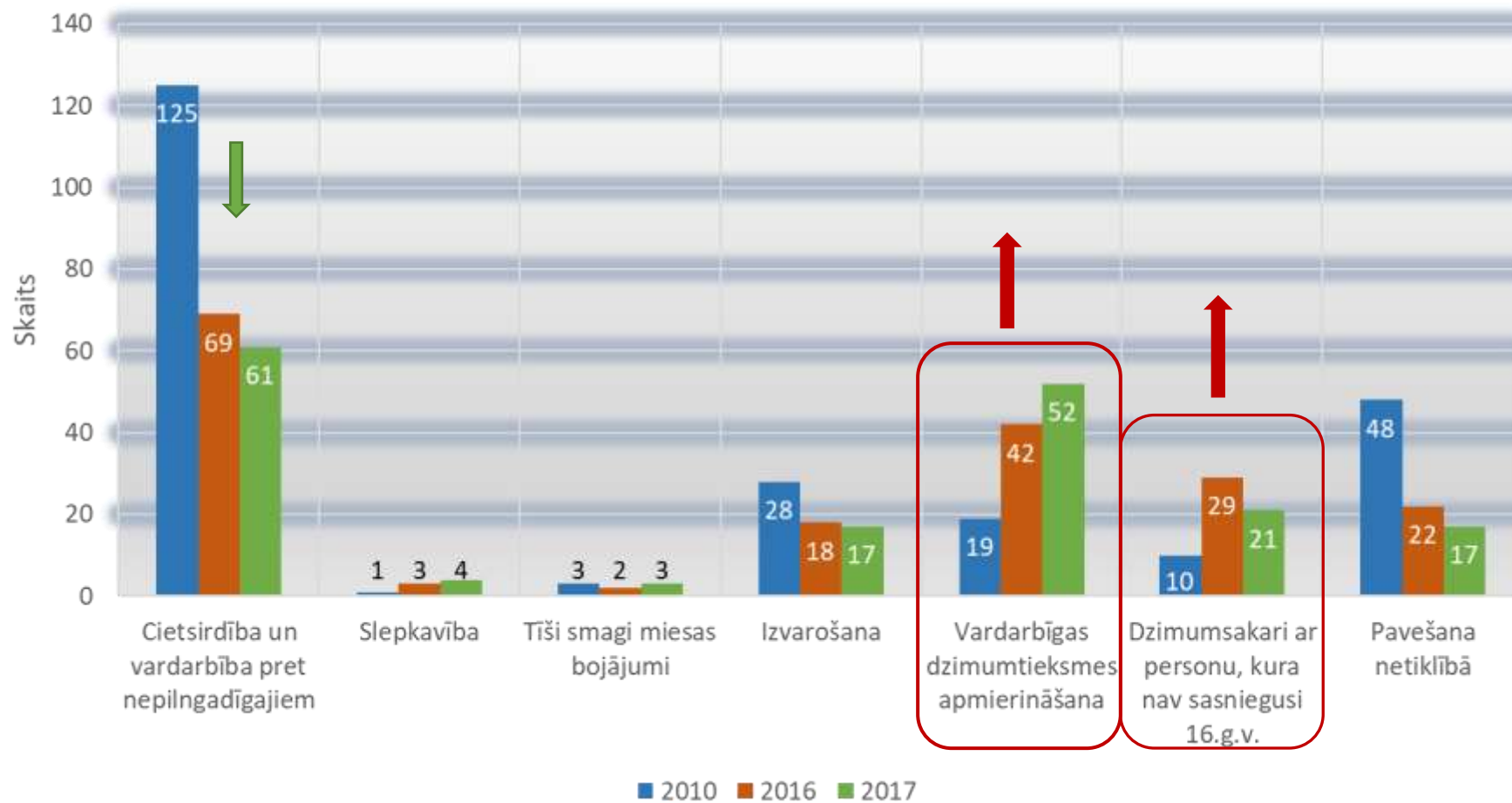
Nepilngadīgie no noziegumus izdarījušo personu kopskaita (2004-2018), %

Labklājības ministrija

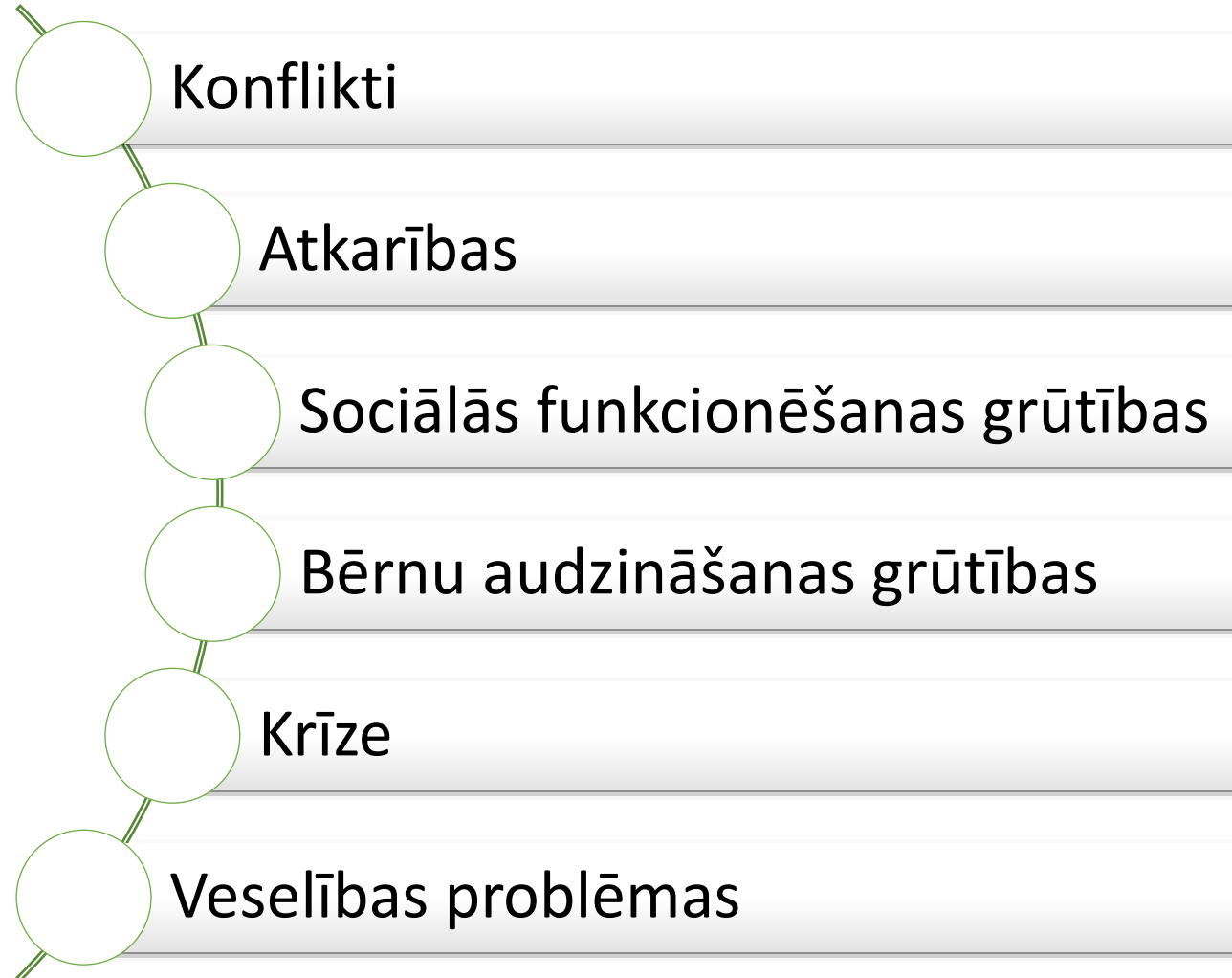
Noziedzīgi nodarījumi pret nepilngadīgajiem (2010, 2016, 2017), skaits

Labklājības ministrija

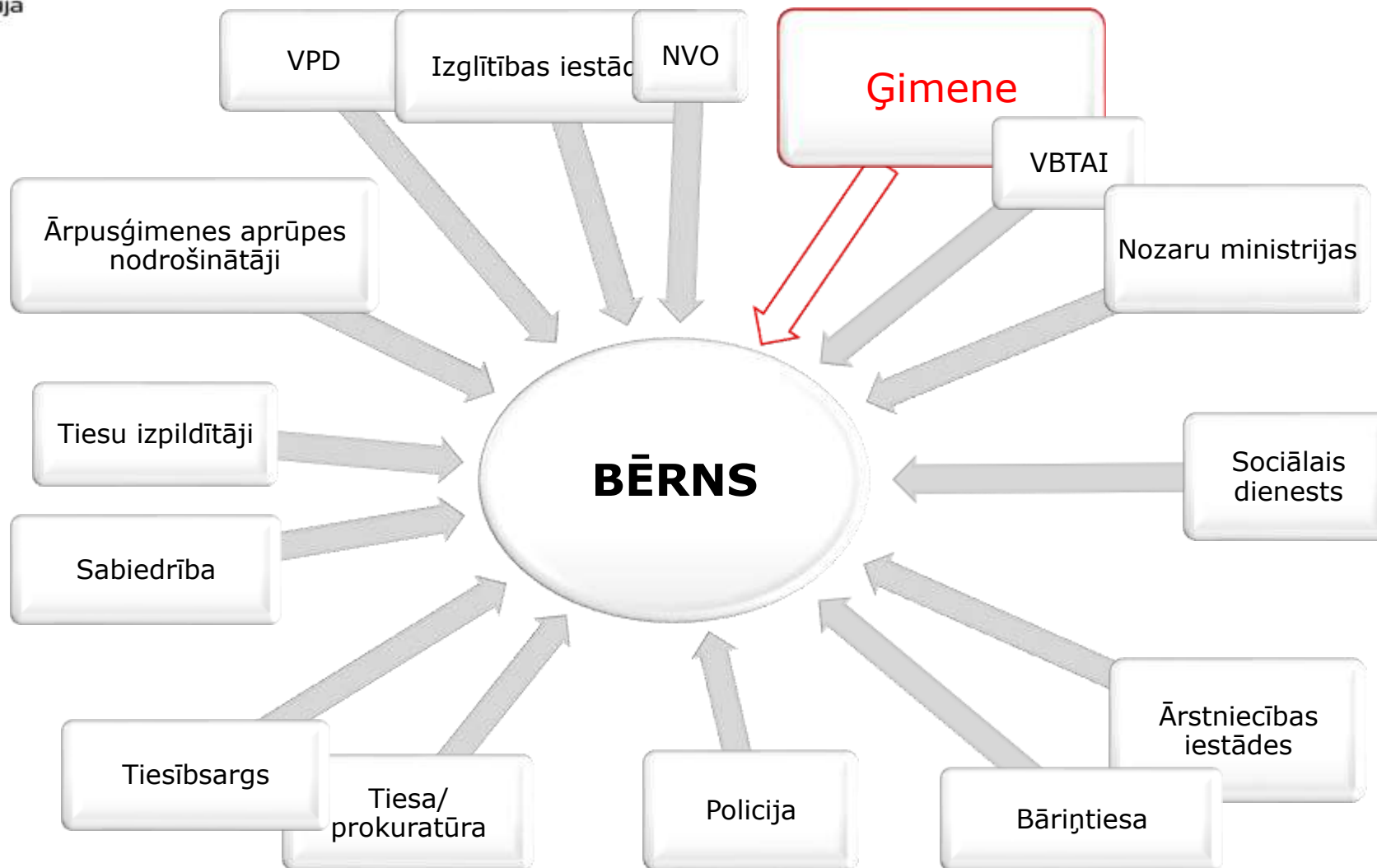
Sociālekonomiskā vide

Labklājības ministrija

Bērna tiesības un intereses ir prioritāras

Veselības, izglītības,
neformālās un interešu
izglītības u.c.
pakalpojumi

+ NVO

+ Sociālais dienests

+ Bāriņtiesa, VBTAI, policija,
probācijas dienesti

Labklājības ministrija

Kādēļ izmaiņas ir nepieciešama

- Plaša, bet vienlaikus fragmentēta atbildības sistēma
- Nepieciešamas operatīvas, mērķētas un profesionālas rīcības (valsts un pašvaldību līmenī)
- Efektīva resursu izmantošana
- ✓ Savlaicīga problēmas identificēšana un risināšana
- ✓ Sadarbība vertikālā un horizontālā līmenī
- ✓ Darbs ar sekām – cīņa ar vējdzirnavām

Labklājības ministrija

Emocionāli un fiziski traumēts bērns
– sabiedrības zaudējums savā vidū
iegūt pilnvērtīgu cilvēku

Labklājības ministrija

Aktuāli šodien...

- ✓ ESF projekts «Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās» (2015-2023)
- ✓ VBTAI Konsultatīvās nodaļas pakalpojumu paplašināšana
- ✓ Sarunas par ģimenes ārstu iesaisti p/v sadarbības grupās
- ✓ Mediācijas lomas paplašināšana
- ✓ Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas (NPAIS) pārbūve
- ✓ Darbs pie minimālā sociālo pakalpojumu groza ieviešanas

Labklājības ministrija

Aktuāli šodien...

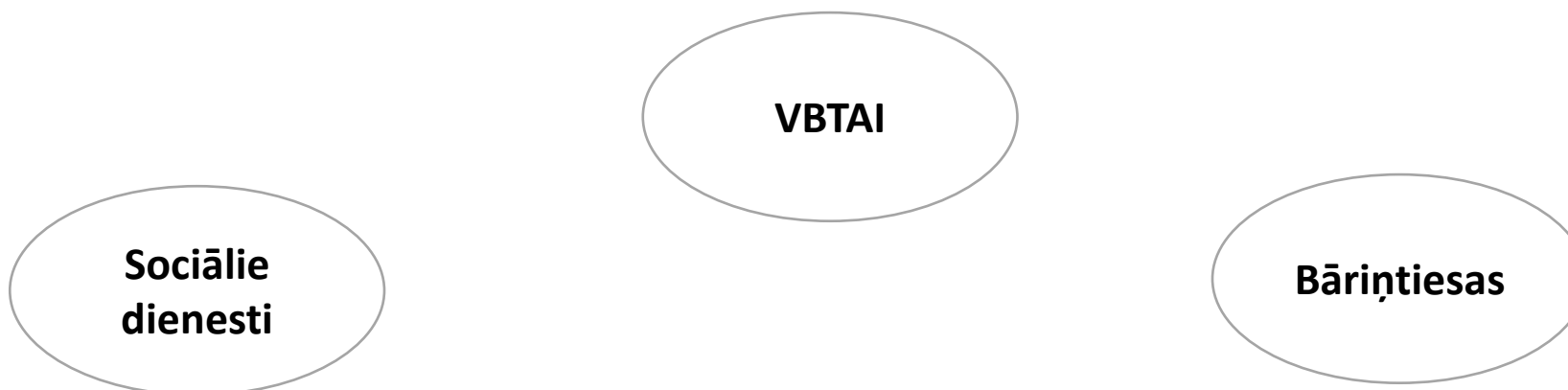
- ✓ Jaunu pasākumu/aktivitāšu plānošana ģimeņu ar bērniem atbalstam (Bērnu māja, vardarbība, pusaudži)
- ✓ Bērnu, jaunatnes un ģimenes pamatnostādņu izstrāde 2021-2027
- ✓ Pedagoģiski psiholoģisko atbalsta dienestu izveide (projekts)
- ✓ Bērna atbalsta speciālista ieviešanas pilotprojekts (NAP mērķi, nākamais struktūrfondu periods)

Labklājības ministrija

Bērnu tiesību aizsardzības institucionālā modeļa transformācija

Lai nodrošinātu kvalitatīvu lēmumu pieņemšanu un veiktu darbības jau preventīvi – cēloņu līmenī, nepieciešams nekavējoties uzsākt darbu pie izmaiņām ārpusģimenes aprūpes sistēmā, to efektīvi pilnveidojot, pārstrukturizējot esošos pieejamos resursus **ar mērķi sasniegt vislabāko rezultātu bērna tiesību un interešu nodrošināšanai**

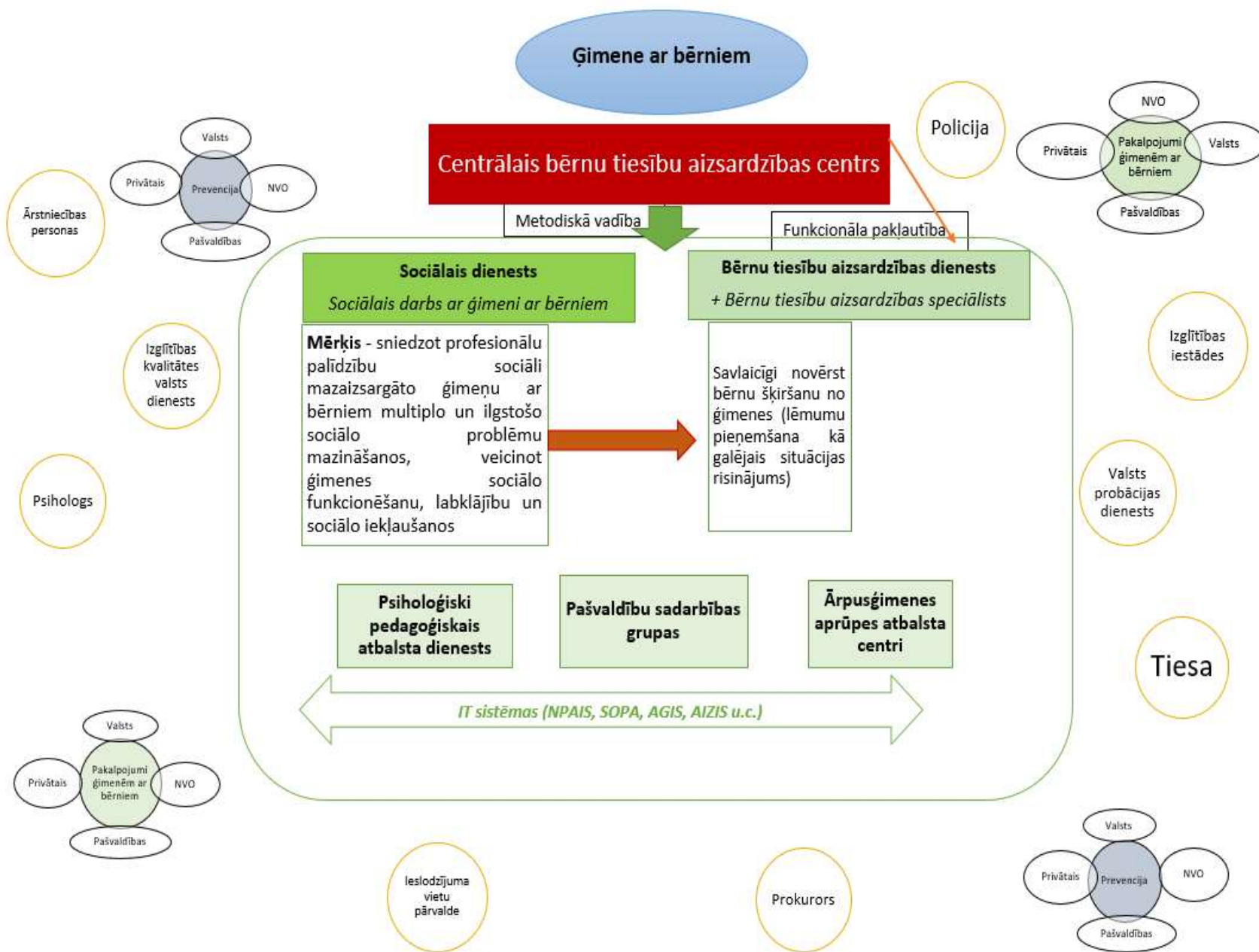
Labklājības ministrija

Ziņojums «Par bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidi» iesniegts izskatīšanai valdībā

- ✓ Nosaukuma maiņa
 - ❖ Bāriņtiesa - Bērnu tiesību aizsardzības dienests
 - ❖ VBTAI – Centrālā bērnu tiesību aizsardzības iestāde
- ✓ Skaita samazinājums
- ✓ Nodarbinātība uz darba līguma pamata
- ✓ Funkcionālā padotība
- ✓ Atbalsta programmas izstrāde – profesionālā pilnveide, supervīzijas, metodikas izstrāde, sertificēšana (NAP, nākamais struktūrfondu periods)

Labklājības ministrs

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

<https://www.facebook.com/labklajibasministrija>

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba

Izmantotie attēli no: www.godagimene.lv